

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

Овај пројекат финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

ПРВО ПИЛОТИРАЊЕ ДРЖАВНЕ МАТУРЕ

<https://matura.edu.rs/>

Поштовани родитељи,

Министарство просвете, науке и технолошког развоја уз подршку Пројекта државне матуре спроводи припреме за прву државну матуру која се у образовни систем уводи 2022. године.

Увођење државне матуре унапредиће квалитет образовања. Стандардизовани тестови, исти за све ученике, омогућиће објективну и праведнију проверу њихових постигнућа – знања и компетенција, а тиме и објективну проверу квалитета образовања. Знање постаје упоредиво, а тиме и одговорност сваког учесника у образовном систему постаје већа.

Бољи квалитет образовања значи и бољу припремљеност ученика за наставак школовања. Стварање услова да високошколске институције прихвате матурски испит уместо пријемног испита омогућиће транспарентнији и једноставнији упис на високо образовање.

Како бисмо се што боље припремили за спровођење државне матуре, планиран је низ активности и пробних испита који ће омогућити и ученицима и систему да се добро упознају са принципима и процесима, и ваљано спреме за тестирање.

Тестови које ће ученици полагати у оквиру првог пилотирања државне матуре помоћиће им да се добро спреме за стварно тестирање на крају средње школе. Њихово активно учешће у пилотирању помоћи ће нама да побољшамо процес увођења државне матуре за њих.

Ова брошура пружа вам све најважније информације о првом пилотирању државне матуре. Позивамо вас и да пратите објаве на вебсајту <https://matura.edu.rs> и да активно допринесете припремама за државну матуру. Будите подршка вашим средњошколцима на њиховом матурском путу!

Поштовани ученици,

Циљ увођења државне матуре је, пре свега, квалитетније образовање за све вас.

Да појаснимо: увођењем матуре, провера и оцењивање вашег знања и компетенција постају објективнији и праведнији – сви радите исте тестове у исто време, и све тестове оцењују екстерни оцењивачи који не знају ко је радио који тест.

Резултати које постигнете, онда могу да се пореде на објективан начин. За систем је то важно, јер тако упоредиви резултати могу да укажу шта у школама може да се ради боље. Школе могу да добију подршку како би се квалитет учења унапредио и како би сви ученици имали сличне услове и прилике за образовање. Наредни корак је планирање и даље унапређивање читавог система образовања.

Осим тога, државна матура омогућава вам једноставнији и транспарентнији упис на високо образовање.

За вас је у овом тренутку најважније – **државна матура је услов за завршетак средње школе и услов за упис на високо образовање.** А прво пилотирање државне матуре је први корак ка томе.

Резултати које покажете на тесту неће утицати на ваше оцене. Помоћи ће вам да вежбате за праву матуру. Али, труд који уложите током ових неколико дана пилотирања омогућиће да побољшамо цео тај процес припреме, организације и спровођења испита.

Ова брошура пружа вам најважније информације о предстојећем пилотирању. Ако имате још питања, одговоре потражите на вебсајту <https://matura.edu.rs> или од својих разредних старешина.

Желимо вам пуно успеха на тесту!

Да се подсетимо

ШТА ЋЕ СЕ ПОЛАГАТИ У ОКВИРУ МАТУРЕ И ЗАВРШНОГ ИСПИТА

После завршеног средњег образовања
у трајању од 4 године

МАТУРА

Матура има 2 дела – обавезни и изборни.
Обавезни део полагају сви ученици, а састоји се од испита из три предмета.
Испите из **изборног дела** ученици могу, али не морају да полагају.

После завршеног средњег образовања
у трајању од 3 године

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Састоји се из једног или више практичних задатака, којима се проверавају стечена знања, вештине и компетенције.

ОПШТА МАТУРА

УМЕТНИЧКА МАТУРА

СТРУЧНА МАТУРА

ОБАВЕЗНИ ДЕО (испити из три предмета)

1. Српски језик и књижевност, односно Матерњи језик и књижевност,
2. Математика, односно општеобразовни предмет са Листе (ако је математика у програму 2 године или краће),
3. Општеобразовни предмет са Листе.

1. Српски језик и књижевност, односно Матерњи језик и књижевност,
2. Општеобразовни предмет са Листе,
3. Уметнички наставни предмет.

1. Српски језик и књижевност, односно Матерњи језик и књижевност,
2. Математика, односно општеобразовни предмет са Листе (ако је математика у програму 2 године или краће),
3. Стручни испит (тест за проверу стручно-теоријских знања + матурски практични рад).

ИЗБОРНИ ДЕО

У изборном делу матуре, предмети се могу бирати само са Листе општеобразовних предмета (не може се бирати предмет који је већ одабран у обавезном делу).

Број изборних предмета који сваки кандидат може одабрати је неограничен.

Ако кандидат одлучи да полагаје одређене испите у изборном делу, овај део матуре постаје обавезан.

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Завршни испит после завршеног трећег разреда средњег стручног образовања састоји се из једног или више радних задатака. Њима се проверавају стечена знања, вештине и компетенције.

ЛИСТА ОПШТЕОБРАЗОВНИХ ПРЕДМЕТА

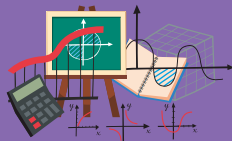
СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ, ОДНОСНО МАТЕРЊИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

(обавезни испит за све ученике)

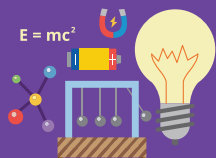
СТРАНИ ЈЕЗИК

(енглески, италијански, немачки, руски, француски, шпански)

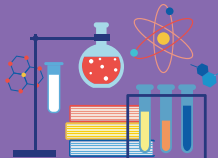

МАТЕМАТИКА

(уколико је не полагају у обавезном делу испита, ученици могу да је полагају у изборном делу)

ФИЗИКА

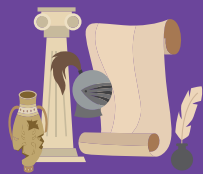
ХЕМИЈА

БИОЛОГИЈА

ГЕОГРАФИЈА

ИСТОРИЈА

СРПСКИ КАО НЕМАТЕРЊИ ЈЕЗИК

(за ученике који матуру полагају на језику неке од националних мањина)

ИЗБОРНИ ДЕО МАТУРЕ

Изборни део матуре ученици могу, али не морају да полагају.

У изборном делу могу да полагају додатне испите ако желе себи да отворе могућност уписа на различите факултете. Број изборних испита није ограничен – са Листе општеобразовних предмета свако бира изборне предмете које жели, осим оних које је већ полагао у обавезном делу.

УЧЕНИЦИ ЗАВРШАВАЈУ СРЕДЊУ ШКОЛУ КАДА УСПЕШНО ПОЛОЖЕ ОБАВЕЗНИ ДЕО МАТУРЕ.

УЧЕНИЦИ КОЈИ СЕ ШКОЛУЈУ НА ЈЕЗИКУ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

За ученике који се школују на језику националне мањине важе исти услови као за све друге, осим што испите могу да полагају на свом матерњем језику. Уколико желе, као испит у изборном делу, могу да полагају Српски као нематерњи језик.

УЧЕНИЦИ КОЈИ СЕ ШКОЛУЈУ ПО ПРИЛАГОЂЕНОМ ПРОГРАМУ

Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом полагају испите као и остали ученици, али се услови полагања испита могу прилагодити њиховим потребама и могућностима, у складу са законом.

ПИЛОТИРАЊУ

ШТА ЈЕ ПИЛОТИРАЊЕ?

Пилотирање је један од начина за тестирање и испробавање предложених модела, поступака, процедура и решења. Представља важну фазу у припреми великих пројеката и спроводи се на ограниченом узорку, да би се идентификовале потенцијалне проблематичне тачке или недостаци, пре примене у пуном обиму.

ЗАШТО ПИЛОТИРАМО ДРЖАВНУ МАТУРУ?

Увођење државне матуре је важан корак за наш образовни систем. Уводимо је са циљем да свака наредна генерација добије квалитетније образовање, али и да систем учинимо правичнијим кроз обезбеђивање једнаких услова за све ученике. Овакав испит се до сада није организовао у Републици Србији, па су припреме за његово спровођење веома опсежне. Како бисмо били сигурни да је све добро припремљено, неколико пута ћемо пилотирати и испробати нове процедуре, поступке и предложена решења. На тај начин сви ће имати прилику да се упознају са корацима у спровођењу државне матуре пре њеног увођења у систем, али и да се на време уоче и отклоне могући пропусти.

ШТА ПРОВЕРАВАМО?

У првом пилотирању проверавамо квалитет испитних задатака и процедуре на нивоу школе. Проверавамо да ли су питања довољно разумљива и јасна, одговарајућа, да ли су добро дефинисана и јасно схваћена, проверавамо и да ли испит кроз задатке мери оно што би требало да мери и да ли су добијени резултати поуздани. Резултати ове провере указаће на области које би требало унапредити.

КАКО ПИЛОТИРАМО?

ЗАВРШНИ ИСПИТ

Завршни испит пилотирамо само у октобру 2020. године. Већ у јуну 2021. ученици из трогодишњих образовних профила полагаће свој завршни испит.

Завршни испит се пилотира у 10 школа, у 22 образовна профила. Испит ће полагати по највише 10 ученика из одељења.

МАТУРСКИ ИСПИТ

Матурски испит пилотирамо два пута – у октобру 2020. године и у мају 2021. године.

ПРВО ПИЛОТИРАЊЕ

- У првом пилотирању учествују ученици из 101 школе: 50 гимназија, 48 средњих стручних школа и 3 средње уметничке школе. Из сваке школе у првом пилотирању учествују највише два одељења трећег разреда.
- Испитује се само градиво из првог и другог разреда.
- Пилотира се само обавезни део матуре. Ученици ће радити по три теста, али ће предмет који иначе могу да бирају са Листе општеобразовних предмета бити унапред одређен на нивоу школе (само за потребе овог пилотирања). НЕ ПИЛОТИРА се практични део стручне матуре и уметничке матуре.
- Тестови ће имати по 20 задатака, осим стручног теста за ученике у средњим стручним школама који ће имати до 25 задатака.
- Тестове ће прегледати екстерни оцењивачи – наставници који прегледају тестове неће прегледати тестове ученика из своје школе.

ДРУГО ПИЛОТИРАЊЕ

У мају 2021. године још једном ћемо пилотирати државну матуру – овога пута учествоваће цела генерација ученика, у свим средњим школама. Овај пробни испит требало би да буде врло сличан правој државној матури, јер ће се осим задатака пилотирати и све процедуре, укључујући и могућност одабира изборног предмета.

ОКТОБАР 2020.

Прво пилотирање завршног и матурског испита

МАЈ 2021.

Друго пилотирање матурског испита

ЈУН 2021.

Завршни испит за ученике трогодишњих образовних профила

ПРВО ПИЛОТИРАЊЕ – ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ОНЛАЈН ТЕСТИРАЊЕ ИЛИ ТЕСТИРАЊЕ У ШКОЛИ

Предвиђено је да се, уколико епидемијска ситуација дозволи, тестови раде у школама, уз строго поштовање свих заштитних мера. Ово важи и за ученике који су се определили за онлајн наставу. Уколико се ситуација погорша, школе ће бити обавештене о новим условима.

Ученици припадници мађарске и бошњачке мањине полажу испите под истим условима као и сви други, осим што могу да полажу на свом матерњем језику.

Ученици са инвалидитетом и сметњама у развоју полажу испите као и сви други, али се услови полагања прилагођавају њиховим потребама и могућностима.

ТРАЈАЊЕ ТЕСТА

Сваки тест трајаће 90 минута.

ВРСТЕ ПИТАЊА

У оквиру тестирања решавају се различите врсте задатака: задаци вишеструког избора, задаци повезивања, задаци допуне и кратког одговора, задаци допуњавања таблица, задаци продуженог одговора и други.

БОДОВАЊЕ

Бодовање задатака врши се према унапред припремљеном кључу.

ИСХОД ТЕСТА

Ни лоши, ни добри резултати са првог пилотирања државне матуре неће имати никакав утицај на успех ученика на крају полугодишта или године. Овај тест је прилика да се провери знање и може да буде добра мотивација за почетак припрема за праву матуру. Ђаци који га ураде добро само треба да наставе да уче као и до сада. За оне друге, то је подсетник да би требало више да се потруде и посвете учењу.

ВРСТА ШКОЛЕ	СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ (ТРОГОДИШЊИ ОП)	ГИМНАЗИЈЕ	СРЕДЊЕ УМЕТНИЧКЕ ШКОЛЕ	СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ (ЧЕТВОРОГОДИШЊИ ОП)
ВРСТА ИСПИТА	ЗАВРШНИ ИСПИТ	ОПШТА МАТУРА	УМЕТНИЧКА МАТУРА	СТРУЧНА МАТУРА
ТИП ИСПИТА	ПРАКТИЧНИ ИСПИТ – РАДНИ ЗАДАЦИ	ПИСМЕНИ ТЕСТ	ПИСМЕНИ ТЕСТ	ПИСМЕНИ ТЕСТ
БРОЈ ИСПИТА	1	3	2 (3)	3
ПРЕДМЕТИ		1. Матерњи језик и књижевност 2. МАТ 3. БИО, ГЕО, ЕНГ, ИСТ, НЕМ, ФИЗ или ХЕМ	1. Матерњи језик и књижевност 2. ГЕО, ЕНГ или ИСТ 3. Солфеђо и хармонија (само ОП Музички сарадник теоретичар)	1. Матерњи језик и књижевност 2. МАТ, односно други општеобразовни предмет 3. Стручни испит (теоријски део)

АКО СЕ ПИТАТЕ **ЗАШТО ДА СЕ ТРУДИТЕ** ДА РАДИТЕ ОВАЈ ПИЛОТ - ТЕСТ ...

Важно је да задатке урадите најбоље што можете.

Једноставно је - ако нисте мотивисани да тест урадите најбоље могуће, резултат теста неће показати прави ниво вашег знања, што ће довести до погрешних закључака о тежини самих задатака, о томе на која подручја би наставници требало да се фокусирају убудуће и о квалитету рада у школи. Искористите ову прилику да себе тестирате, да се упознате са врстама задатака који вас очекују и са поступком тестирања. Нека ово пилотирање буде ваш први корак у припремама за државну матуру.

РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА У ОКВИРУ ПРВОГ ПИЛОТИРАЊА ДРЖАВНЕ МАТУРЕ НЕЋЕ ИМАТИ УТИЦАЈ НА УСПЕХ УЧЕНИКА У ШКОЛИ.

ЕВАЛУАЦИЈА ПИЛОТИРАЊА – ШТА ЋЕ НАМ ПОКАЗАТИ РЕЗУЛТАТИ И ШТА ЋЕМО РАДИТИ ДАЉЕ

Приликом припреме испитних тестова свака радна група, сачињена од стручњака за одређену област, се труди да направи испит чији ће резултати бити поуздани, квалитет задатака добар, а цео испит такав да мери оно што би требало да мери. Како би били сигурни да су обавили добар посао, неопходно је спровести анализе и протумачити добијене податке. На основу анализе резултата добијених током првог пилотирања, наредних месеци ће се отклањати евентуалне грешке, унапређивати задаци, дефинисати боље процедуре. То је време у коме они који су одговорни за спровођење матурског испита уче и примењују научено, како би све било спремно за још једну проверу која ће се одржати у мају 2021. године за када је заказано друго пилотирање.

ДРЖАВНА МАТУРА

КАКО ЋЕ ИЗГЛЕДАТИ ДРЖАВНА МАТУРА?

Државна матура изгледаће врло слично овом пилотирању. У наредном периоду још једном ћемо пилотирати испит, а онда је у марту 2022. године планирана и проба државне матуре. То би све требало да омогући довољно добру припрему и система и ученика за прву државну матуру која ће бити спроведена у јуну 2022. године.

ДА ЛИ ЋЕ ДРЖАВНА МАТУРА ЗАМЕНИТИ ПРИЈЕМНЕ ИСПИТЕ НА ФАКУЛТЕТИМА?

Концепт државне матуре предвиђа да факултети прихвате државну матуру као услов за упис на факултет уместо пријемних испита. Сваки факултет требало би да се изјасни који ће предмети на матури (обавезни и изборни) бити квалификациони за упис на њихове студијске програме. Поједини факултети ће, због својих специфичности, имати испите који ће проверавати посебне способности ученика (уметнички факултети, факултет за спорт и слично). Очекује се да ће већина факултета благовремено дефинисати своје услове за упис.

ШТА ЋЕ СЕ ДЕСИТИ КАДА УВЕДЕМО ДРЖАВНУ МАТУРУ?

Уједначено и објективно оцењивање знања ученика омогућиће и објективну процену квалитета рада школа. Када квалитет образовања буде био објективно процењен, биће могуће радити на томе да се тај квалитет најпре уједначи, а затим и побољшава. Искуства земаља у којима се државна матура спроводи већ више од деценије недвосмислено указују на виши квалитет образовања. Државна матура ће, вероватно, указати и на неке друге проблеме, попут социјалних неједнакости које се рефлектују на успех ученика, које ће такође у наредним годинама бити решаване.

ПРИПРЕМА ЗА ПИЛОТИРАЊЕ

ПРЕ ИСПИТА

Проверите датум, место и време одржавања испита

Ове информације требало би да буду доступне на огласној табли или неком другом видљивом месту у школи. Можете питати разредног старешину или погледати распоред полагања испита на сајту <https://matura.edu.rs>.

Добро се спавајте

Довољно сна у ноћи пред испит много је важније него целу ноћ учити и понављати градиво.

НА ДАН ИСПИТА

Доручкујте

Нећете моћи да једете током испита, па ће вам добар доручак пре поласка на испит помоћи да будете концентрисани.

Оставите електронске уређаје код куће

Иако постоје места предвиђена за одлагање мобилних телефона и других уређаја и у школи, боље је да их оставите код куће. Уколико вас током теста „ухвате“ са мобилним телефоном, таблетом или паметним сатом бићете дисквалификовани.

Понесите графитну и хемијску оловку, гумицу за брисање и остали неопходни прибор

У зависности од теста, биће вам неопходна графитна или хемијска оловка и, могуће, још нешто од прибора. Уколико нисте сигурни шта ће вам бити неопходно, питајте на време разредног старешину или потражите информацију на сајту државне матуре.

Крените на испит на време

На испит би требало да дођете најмање 45 минута раније. Уколико закасните, нећете моћи да радите тест.

НА ИСПИТУ

Прочитајте пажљиво сва питања

Можете и подвући кључне речи, како бисте били сигурни да нешто нисте пропустили.

Уколико не знате одговор на неко питање, прескочите га и вратите му се касније

Немојте губити време размишљајући о одговору на једно питање. Боља стратегија је да урадите што је више могуће, а онда да се питањима на која не знате одговор вратите на крају.

Немојте остављати питања без одговора

Нећете изгубити поене ако одговорите нетачно, па и ако нисте сигурни – упишите неки одговор, посебно ако је реч о задатку у коме можете да бирате неко од већ понуђених решења.

Оставите мало времена да проверите одговоре

Лако се поткраду омашке и „глупе“ грешке, па оставите десетак минута на крају теста да још једном проверите своје одговоре.

Оставите довољно времена за преписивање одговора

Уколико решења задатака треба да препишете на посебан папир, оставите времена и за то.

Спустите оловку на сто када наставник објави крај испита

Иако нисте завршили реченицу или уписали одговор, спустите оловку на сто када дежурни наставник то затражи на крају испита. Уколико наставите да пишете и након завршетка испита можете бити дисквалификовани.

ПОСЛЕ ИСПИТА

Званични резултати биће познати две недеље након последњег испита и достављени школама које ће ученике информисати о постигнућима.

Наставите да учите и да се припремате за државну матуру. Када добијете резултате теста, размислите да ли сте нешто могли да урадите боље и фокусирајте се на области у којима нисте постигли задовољавајуће резултате.

Сада, када знате основне информације о матури, можете да планирате своје учење и рад у наредном периоду.

О ПРОЈЕКТУ

ДРЖАВНЕ МАТУРЕ

Пројекат државне матуре пружа техничку подршку Министарству просвете, науке и технолошког развоја да припреми, испроба и спроведе државну матуру на крају средњег образовања.

У наредном периоду кроз Пројекат ће бити настављена реализација припремних активности:

дефинисање организационог модела за припрему и полагање испита – усклађивање законског и институционалног оквира, развој неопходних инструмената и приручника, организација и реализација обука за наставнике и административно особље, организација пилотирања и пробне матуре

припрема високошколских установа за нови начин уписа студената – пружање подршке за дефинисање критеријума за упис и прилагођавање инструмената, алата и процедура уписа, организација обука усмерених на боље разумевање новог система

информисање јавности путем портала, инфо-центра, друштвених мрежа и различитих догађаја.

Овај пројекат финансира
Европска унија

#ЕУ
ЗА ТЕБЕ

За реализацију Пројекта државне матуре Европска унија је донирала 3,7 милиона евра. Пројекат државне матуре је један од текућих пројеката којим Европска унија, као највећи донатор у Србији, подржава модернизацију система образовања и усклађивање са стандардима и праксама земаља ЕУ. Од 2003. године, ЕУ је донирала за реформу сектора образовања више од 100 милиона евра – за унапређење предшколског васпитања и образовања, реформу средњег стручног образовања и образовања одраслих, реновирање и опремање школа и факултета, подршку инклузивном образовању, итд.

ВИШЕ ИНФОРМАЦИЈА О ДРЖАВНОЈ МАТУРИ

Вебсајт државне матуре: <https://matura.edu.rs/>

 <https://www.facebook.com/Drzavna.matura.Srbije>

 <https://www.linkedin.com/company/drzavna-matura-srbije/>

Ускоро и на Youtube-у и TikTok-у.

ДРЖАВНА МАТУРА

<https://matura.edu.rs/>

Ова публикација направљена је уз финансијску помоћ Европске уније. За њену садржину искључиво су одговорни Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Пројекат државне матуре и та садржина не изражава нужно званичне ставове Европске уније.